

ГЛЕМПІНГ - НОВИЙ ФОРМАТ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ

Події останніх років (інтенсивні процеси урбанізації, цифрове перенапруження (діджеталізація), пандемія та війна) збільшують кількість бажаючих втекти з шумного міста та уповільнити ритм життя на лоні природи. І хоча попит на відпочинок в природному середовищі був завжди, проте нині з'являються запити щодо зручностей та підвищення комфорту такого відпочинку. Зазначені запити змушують туристичний бізнес диверсифікуватися та впроваджувати нові підходи і формати ведення. Тому на ринку туристичних послуг України, став активно популяризуватися такий вид атракції як глемпінг. Термін «glamping» означає комфортний відпочинок. Він приходить на зміну давно відомому нам і популярному кемпінгу.

Перші намети зі зручностями з'явилися у Великобританії і звідти поширилися по всьому світу. В Україні такий формат відпочинку доволі новий, проте активно та успішно розвивається. Так, перший глемпінг-проект реалізовано в Сколівському районі, Львівської області. Для будівництва глемпінгу тут було обрано мальовничу гірсько-лісову територію поблизу НПП «Сколівські Бескиди» та фортеці Тустань, на висоті 900 м н.р.м. Основними архітектурними формами глемпінгу стали індійські тіпі та напівсферичні будиночки. Цікавим був і рекламний підхід щодо популяризації такого виду відпочинку, зокрема, туристам пропонували придбати «квиток на єднання з природою» [2].

Зацікавленість у глемпінгах особливо зросла під час пандемії. Так, під дією карантинних обмежень у 2020 р., їх кількість стала стрімко збільшуватись по всій Україні. Сьогодні нараховується більше 20 таких кемпінгів у люксовому варіанті. В Івано-Франківській області діє 3 глемпінги.

Глемпінги стають альтернативою готелям та є дружніми до природи: будуються з екологічних матеріалів, впроваджують «зелені» технології, що допомагають зберігати природні ресурси, самостійно виробляють енергію тощо.

Відпочинок у глемпінгу обов'язково передбачає наявність: туалету та ванної кімнати з гарячою водою, ліжка з постільною білизною, світла, розетки, Wi-Fi, меблів, кухні, сервісу та харчування.

За формою конструкція глемпу може бути в різноманітних варіаціях, в залежності від фантазії власника та природного ландшафту локації. Класичними є сферичні будівлі, схожі на бульбашки. У лісах будують легкі пересувні котеджі, а от у горах - футуристичні прозорі капсули тощо.

Незважаючи на малу схожість глемпінгу з наметом, ключовими залишаються такі фактори як: усамітнення з природою, відпочинок від міського шуму, чисте повітря, зоряне небо, яке важко побачити в мегаполісі.

В рамках проекту розвитку екотуризму в Україні, Національним природним парком «Гуцульщина» було розроблено концепцію будівництва глемпінг-локації «Дивокрай». Вона передбачає будівництво глемпінгу на території Старокутського ПНДВ НПП «Гуцульщина», зокрема, довкола Науково-дослідного розсадника та «Пасіки Святого Миколая». Зазначена місцевість вирізняється мальовничими природними ландшафтами. Поруч розташовані цікаві рекреаційні об'єкти Парку, ліс, ставки. На відстані 5 км розташоване м. Косів - столиця гуцульського ремесла, тут же є можливість піднятися на невеликі гірські вершини, помилуватись каскадами гірської річки, відвідати музеї, гуцульські святині [1, с. 120].

Площа території, що запланована під забудову, складає 1.3 га. За проектом передбачено спорудження, на двох окремих ділянках, п'яти літніх наметів, місткістю 4-6 осіб та п'яти цілорічних купольних будиночків, місткістю 2-4 особи. Окрім комфортабельних глемпів, локація буде облаштована зоною барбекю та рекреації, дитячим ігровим майданчиком, зоною екоосвіти та охорони природи. Остання включатиме мультимедійний екопростір під

відкритим небом, інтерактивні екостенди та дитячу інтерактивну екокімнату.

Будівництво ексклюзивного продукту – глемпінг-локації «Дивокрай», сприятиме популяризації дружнього до природи (eco-friendly) туризму, збільшить відвідуваність території та дозволить залучити новий сегмент рекреантів, дасть змогу суттєво розширити сферу платних послуг установи, тим самим, в значній мірі, збільшити кількість надходжень.

Реалізація зазначеного проєкту також підвищить ефективність використання рекреаційно-туристичного потенціалу НПП «Гуцульщина», зокрема, через розвиток супутніх послуг: відвідування рекреаційних об'єктів, еколого-пізнавальних стежок парку, кінного туризму, продажу сувенірної продукції тощо. Окрім цього, неабиякими є соціальні переваги для місцевої громади, а саме, йдеться про створення додаткових робочих місць, збільшення надходжень до місцевого бюджету та підвищення попиту на локальну продукцію.

Мода на екологічний відпочинок, єднання з природою у затишних міні готелях, особливо популярна серед шанувальників йоги, учасників тренінгів з трансформації, семінарів з тимбилдінгу та ін. Таким чином, будівництво глемпінгу на території НПП «Гуцульщина» та пропагування такого виду відпочинку, дасть змогу позиціонувати себе в якості своєрідної ретритної платформи, а дана ніша на туристичному ринку сьогодні є затребуваною та не заповненою. Підводячи підсумки, варто зазначити, що впровадження концепції з будівництва глемпів є економічно вигідними, а низькі експлуатаційні витрати та активний інтерес до екотуризму, сприяють досить швидкому поверненню інвестицій.

Література:

1. Національний природний парк «Гуцульщина». Монографія / За редакцією В.В. Пророчука, Ю.П. Стефурака, В.П. Брусак, Л.М. Держипільського. – Львів: НВФ «Карти і Атласи», 2013. – 408 с.

2. На території парку Сколівські бескиди відкриють кемпінг. - [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://varianty.lviv.ua/88040-na-terytorii-parku-skolivski-beskydy-vidkryiut-kempinh>

Наталія ДНІСТРЯНСЬКА

Національний університет «Львівська Політехніка»

ЕТНІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК ПЕРСПЕКТИВНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УКРАЇНІ: ДЕЯКІ КОНЦЕПТУАЛЬНО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Туристична галузь України, розвиток якої потребує соціально-політичної стабільності, на сьогодні опинилася в складній ситуації, що спочатку було пов'язано з поширенням COVID-19, а згодом – з масштабною збройною агресією Росії проти України. Це найбільше стосується виїзного туризму з огляду на різні обмеження, спричинені карантинном та воєнним станом. Через такі несприятливі чинники для стабілізації галузі важливо шукати нові можливості розвитку внутрішнього туризму і в'їзного закордонного. В цьому контексті одним з резервів розвитку туризму України в умовах соціально-політичних ризиків може стати активізація етнічного туризму, включаючи й етнографічний, який базується на використанні в туристичній діяльності культурних ресурсів різних народів та залучення атрактивно-значущих елементів традиційної культури й побуту етнографічних груп якогось одного етносу, як от карпатських етнографічних груп українського народу. Розвиток цього виду туризму можна ефективно поєднувати з іншими видами туристичної діяльності, що може сприяти практичній реалізації різних проєктів, забезпечуючи туристичній галузі додаткові можливості в умовах соціально-політичних ризиків.

Перспективність розвитку етнічного туризму в Україні, і у Львівській області зокрема, зумовлена тим, що з огляду на багату етнічну історію у нашій державі зосереджено різноманітні культурні надбання етнографічних груп українського народу та таких етнічних